

Sygn. akt I UZ 61/16

POSTANOWIENIE

Dnia 2 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło

SSA Marek Procek (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania M.K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z.
o prawo do emerytury górniczej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 2 marca 2017 r.,
zażalenia organu rentowego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 20 października 2016 r., sygn. akt III AUa .../15,

**uchyla zaskarżone postanowienie i pozostawia
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w
orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 marca 2015 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu M. K. prawa do emerytury górniczej, na podstawie art. 55a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 748 - zwanej dalej ustawą emerytalną), wskazując, że decyzją z dnia 22 stycznia 2010 r. ubezpieczonemu ustalono już prawo do emerytury górniczej.

Wyrokiem z dnia 12 sierpnia 2015 r. Sąd Okręgowy w G. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej

od dnia 1 marca 2015 r. i zobowiązał organ rentowy do wyliczenia jej wysokości z zastosowaniem 24% kwoty bazowej, tj. 3.308,33 zł w części socjalnej świadczenia. Orzekając w powyższy sposób, Sąd Okręgowy wskazał, że na mocy decyzji z dnia 22 stycznia 2010 r., ubezpieczony uzyskał prawo do, określonej w art. 50e ustawy emerytalnej, emerytury górniczej bez względu na wiek, co po spełnieniu przesłanek warunkujących nabycie prawa od emerytury górniczej opisanych w treści art. 50a, nie stanowi przeszkody w uzyskaniu prawa do kolejnej emerytury górniczej.

Sąd Apelacyjny, wyrokiem z 29 czerwca 2016 r., oddalił apelację organu rentowego od zaprezentowanego rozstrzygnięcia.

Postanowieniem z 20 października 2014 r. Sąd Apelacyjny sprawdził z urzędu wartość przedmiotu zaskarżenia oznaczoną w skardze kasacyjnej organu rentowego na kwotę 56.615 zł i ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 1.941,24 zł.

Następnie, Sąd Apelacyjny w [...], postanowieniem z dnia 20 października 2016 r., odrzucił skargę kasacyjną, na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. w związku z art. 398² § 1 k.p.c. W uzasadnieniu Sąd ten stwierdził, że o wartości przedmiotu zaskarżenia w niniejszym postępowaniu decyduje różnica pomiędzy świadczeniem ustalonym na podstawie zaskarżonego wyroku w kwocie 4.717,91 zł, a świadczeniem dotychczas pobieranym w wysokości 4.556,14 zł. Różnica w skali miesiąca wynosi 161,77 zł, a za 12 miesięcy - to kwota 1.941,24 zł.

W zażaleniu organ rentowy, zarzucając Sądowi Apelacyjnemu naruszenie art. 398² § 1 k.p.c. i odrzucenie skargi kasacyjnej pomimo, iż w sprawach o przyznanie emerytury skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu sporu, wniósł o uchylenie postanowienia i zwrot kosztów postępowania zażaleniowego.

W odpowiedzi na zażalenie ubezpieczony wniósł o oddalenie zażalenia i zwrot kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Skarżący słusznie podnosi, powołując się na przepis art. 398² § 1 k.p.c., iż przedmiotem sporu w niniejszym postępowaniu było nabycie prawa do emerytury. Należy przy tym mieć na względzie, iż przyjmuje się odrębność emerytur, wobec różnych podstaw prawnych (tytułów) ich przyznawania, co oznacza, że na emeryturę można przechodzić kilka razy (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 4 lipca 2013 r., II UZP 4/13). Wówczas zapis art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c. o przyznaniu emerytury może odnosić się do kolejnej emerytury, czyli do emerytury odrębnej od przyznanej wcześniej z innego tytułu. Trzeba przy tym podnieść, że ubezpieczonemu, który nabył prawo do emerytury górniczej bez względu na wiek przysługuje prawo do kolejnej emerytury górniczej z chwilą osiągnięcia wieku emerytalnego przewidzianego dla tego rodzaju świadczenia. Zgodnie z dyspozycją art. 50a ust. 2 w związku z art. 50a ust. 1 ustawy emerytalnej, górnicza emerytura przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki: ukończył 50 lat życia, ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Brak jednocześnie jakiegokolwiek regulacji prawnej wykluczającej możliwość nabycia prawa do emerytury górniczej unormowanej w art. 50a ust. 2 ustawy emerytalnej w przypadku ubezpieczonego, który uzyskał już prawo do emerytury górniczej z art. 50e tej ustawy, tj. emerytury przysługującej bez względu na wiek i zajmowane stanowisko z tytułu wykonywania przez 25 lat pracy górniczej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Stanowisko to nie budzi żadnych wątpliwości w orzecznictwie sądowym. (por. uzasadnienia wyroków Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 kwietnia 2016 r., III AUa 1415/15 oraz z dnia 3 listopada 2016 r., III AUa 1200/16). Przepisy art. 50a i art. 50e ustawy emerytalnej stanowią autonomiczne i odrębne względem siebie podstawy nabycia prawa do dwóch odrębnych emerytur górniczych. Pierwsza dotyczący emerytury górniczej w wieku obniżonym, która przysługuje po osiągnięciu wymaganego wieku i odpowiedniego stażu jakiegokolwiek pracy górniczej i równorzędnej. Druga dotyczy emerytury górniczej bez względu na wiek i zajmowane stanowisko, która przysługuje, bez względu na wiek, po przepracowaniu 25 lat kwalifikowanej pracy górniczej - wykonywanej pod ziemią

stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie ulega przy tym wątpliwości, iż istnieje ścisły związek pomiędzy żądaniem wniosku, przedmiotem rozpoznania w postępowaniu administracyjnym przed organem rentowym (zakończonym wydaniem decyzji) oraz postępowaniem sądowym (sprowadzającym się do badania jej legalności). Pamiętając o tej zależności, uznać trzeba, iż przedmiotem niniejszego postępowania jest prawo do emerytury.

Skoro na emeryturę górniczą można przechodzić kilka razy, to przepis 398² § 1 zdanie drugie k.p.c. o przyznaniu emerytury może odnosić się do kolejnej emerytury górniczej, przyznanej na podstawie odrębnych przesłanek.

Konkludując, Sąd Najwyższy uznał zasadność zażalenia i na mocy art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. oraz art. 398²¹ § 1 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 108 § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji postanowienia.